

**Wyrok Sądu Najwyższego
z dnia 21 grudnia 1934 r.
sygn. akt 3 K 1598/34**

- 1) Jedyną konieczną przesłanką by mogło zaistnieć nieudolne usiłowanie fałszerstwa pieniędzy, jest niemożność puszczenia sfalszowanego pieniądza w obrot. Falszyfikant musi być sporządzony w sposób na tyle niedołączny, by nawet najprostszy ludzie mogli od razu poznać, że nie mają do czynienia z dopuszczonym do obiegu środkiem płatniczym. O zaistnieniu ów przesłanki rozstrzyga albo sąd albo przysięgli, jeżeli tym ostatnim trybunał mógł zadać takowe pytanie na podstawie przewodu sądowego.
- 2) Wystarczającym dowodem rzeczowym w sprawie fałszerstwa pieniądza kruszcowego mogą być nie tylko podrobione monety, ale i same maszyny służące do podrobienia monet.
- 3) Gdy przysięgli odpowiedzieli przecząco na pytanie główne, niezadanie pytania ewentualnego nie ma wpływu na ich decyzję.
- 4) Pytania ewentualne co do popełnienia jednego czynu zabronionego w ogóle nie wiążą się z pytaniami dotyczącymi innego czynu zabronionego, ponieważ według aktu oskarżenia są to zupełnie inne czyny.
- 5) Przysięgli mogą podjąć decyzję opierając się na zupełnie dowolnych przesłankach, nie potrzebują ku temu pytań ewentualnych.

Sąd Najwyższy w składzie:

przewodniczący:

sędzia Sądu Najwyższego St. Wyrobek,

sędziowie Sądu Najwyższego:

dr B. Krzyżanowski,

J. Dworzak (sprawozdawca),

przy udziale prokuratora Sądu Najwyższego St. Błońskiego

i jako protokółanta aplikanta sądowego N. Feldmana

na rozprawie kasacyjnej 21 grudnia 1934 r.,

w sprawie Michała Pera,

oskarżonego z art. 175 k.k.¹,

po rozpoznaniu kasacji oskarżonego od wyroku Sądu Okręgowego, jako sądu przysięgłych, w Krakowie z dnia 20 września 1934 r., sygn. akt III K III 685/34

¹ Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. – Kodeks karny, Dz.U. 1932 nr 60 poz. 571.

na mocy art. 529, 577 i 578 k.p.k.² oraz art. 47-57 przepisów tymczasowych o kosztach sądowych³ kasację oskarżonego Michała pera oddała, kosztami kasacyjnymi go obciąża i od niego tytułem opłaty sądowej w Sądzie Najwyższym złotych 320 zasądza.

Uzasadnienie

Kasacja oskarżonego zarzuca:

- a) obrazę art. 427 k.p.k. z powodu oddalenia wniosku obrońcy o zadanie przysięgłym pytania co do nieudolnego usiłowania podrobienia przez oskarżonego monet 50-groszowych i 1-dno złotych (art. 23 k.k.), tudzież
- b) obrazę art. 430 k.p.k. z powodu niepostawienia pytania co do puszczenia pieniędzy, które sam otrzymał jako prawdziwe (art. 178 k.k.).

[Sąd Najwyższy zważył, co następuje:]

Dokonane podrobienie pieniądza zachodzi w wypadku, gdy sporządzony przez sprawcę falsyfikat jest o tyle dokładnym naśladowaniem pieniądza, będącego w obiegu, iż zachodzi możliwość puszczenia go w obieg. Jedynie sporządzenie falsyfikatu w sposób bezwzględnie niedołączny, tak, że pierwszy lepszy przekupień odkryje fałszerstwo, może zatem stanowić nieudolne usiłowanie; ro jednak Trybunał nie znalazł w wynikach przewodu sądowego motywów, które by mogły dowodzić, iż podrobione przez oskarżonego monety nie mogły być puszczone w obieg, to tym samem słusznie uznał, iż wniosek obrońcy oskarżonego o zadanie przysięgłym pytania co do nieudolności usiłowania przez oskarżonego monet pięćdziesięciogroszowych i jednozłotowych nie jest uzasadniony. Wywody kasacji, zmierzające do wykazania, iż zachodziła podstawa do [zadania] przysięgłym rzeczowego pytania nie dowodzą niesłuszności stanowiska, zajętego w tym względzie przez Trybunał, albowiem twierdzenie, iż przysięgli dlatego zaprzeczyli pytania co do zbrodni z art. 177 k.k., tj. do puszczenia w obieg podrobionych monet, iż doszli do przekonania, że tak niedołącznie podrobione pieniądze do puszczenia w obieg się w ogóle nie nadawały jest tylko zupełnie dowolnym przypuszczeniem autora kasacji, twierdzenie zaś, iż o nieudolnym podrobieniu będących w mowie monet było przekonać się na naocznie w czasie rozprawy przez oglądnięcie falsyfikatów, nie jest zgodne ze stanem akt, ileż nie wszystkie podrobione przez oskarżonych monety zostały przez policję zakwestionowane. Jeżeli zaś chodzi o monety pięćdziesięciogroszowe, to w ogóle ani jednej z tych monet do akt jako dowodu rzeczowego nie dołączono, natomiast znalezione u oskarżonych przyrząd i materiały do sporządzenia przy ich użyciu falsyfikatów, nadających się w zupełności do ich rozszerzania.

² Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 marca 1928 r. Kodeks postępowania karnego, Dz.U. 1928 nr 33 poz. 313.

³ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 marca 1924 r. w przedmiocie ogłoszenia przepisów tymczasowych o kosztach sądowych, Dz.U. 1924 nr 28 poz. 284.

Bezzasadny jest również zarzut obrazu art. 430 k.p.k. z powodu niezadania przysięgłym pytania co do występku z art. 178 k.k. W toku całego przewodu sądowego nie było mowy o tym, iżby oskarżony otrzymał od kogokolwiek fałszywe monety jako prawdziwe i by te właśnie monety puścił w obieg, aby nie ponieść wynikłej z tego powodu straty majątkowej, a wobec tego brak było warunków do postawienia wspomnianego pytania, Zresztą nie zadanie tego pytania nie ma w danym wypadku żadnego w ogóle znaczenia z tego powodu, iż przysięgli pytanie główne co do zbrodni z art. 177 k.k., ze względu na, które żądano wspomnianego pytania ewentualnego, zaprzeczyli, wywody zaś kasacji, iż mimo niepostawienia tego pytania mogło mieć wpływ na uchwałę przysięgłych, gdyż przysięgli mając do występku z art. 178 k.k., byliby mogli zaprzeczyć pytanie co do zbrodni z art. 175 k.k., opierając się na zupełnie dowolnych przesłankach, a pod względem prawnym przedstawiają się jako nieuzasadnione, ponieważ w danym wypadku pytanie ewentualne co do występku z art. 178 k.k. nie wiązało by się zupełnie z pytaniem co do zbrodni z art. 175 k.k., która według aktu oskarżenia stanowiła inny czyn.

Z tych zasad Sąd Najwyższy kasację oskarżonego Michała Pera na mocy art. 529 k.p.k. oddalił.

[Przywołane przepisy: art. 427 k.p.k., art. 23 k.k., art. 430 k.p.k., art. 178 k.k., art. 177 k.k., art. 175 k.k., art. 529 k.k.]